

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN**

BỘ Y TẾ

TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y DƯỢC

PHẠM ANH TUẤN

**KẾT QUẢ PHẪU THUẬT KẾT HỢP XƯƠNG BẰNG
NỆP VÍT ĐIỀU TRỊ GỠY KÍN ĐẦU TRÊN XƯƠNG
CÁNH TAY TẠI BỆNH VIỆN HỮU NGHỊ VIỆT ĐỨC**

LUẬN VĂN BÁC SĨ NỘI TRÚ

Thái Nguyên – 2020

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

BỘ Y TẾ

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN

TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y DƯỢC

PHẠM ANH TUẤN

**KẾT QUẢ PHẪU THUẬT KẾT HỢP XƯƠNG BẰNG
NẸP VÍT ĐIỀU TRỊ GÃY KÍN ĐẦU TRÊN XƯƠNG
CÁNH TAY TẠI BỆNH VIỆN HỮU NGHỊ VIỆT ĐỨC**

Chuyên ngành : Ngoại Khoa

Mã số : NT 62.72.07.50

LUẬN VĂN BÁC SĨ NỘI TRÚ

HƯỚNG DẪN KHOA HỌC :

- 1. PGS.TS NGUYỄN MẠNH KHÁNH**
- 2. BSCKII. NGUYỄN VĂN SỬU**

Thái Nguyên – 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi là Phạm Anh Tuấn, học viên lớp Bác sĩ nội trú bệnh viện, khóa 11, trường Đại học Y Dược – Đại học Thái Nguyên, chuyên ngành Ngoại khoa, xin cam đoan:

1. Đây là luận văn do bản thân tôi trực tiếp thực hiện dưới sự hướng dẫn của thầy hướng dẫn PGS.TS. Nguyễn Mạnh Khánh , BS.CKII Nguyễn Văn Sửu.

2. Công trình này không trùng lặp số liệu với bất kỳ nghiên cứu nào khác đã được công bố tại Việt Nam.

3. Các số liệu và thông tin trong nghiên cứu là hoàn toàn chính xác, trung thực và khách quan, đã được xác nhận và chấp thuận của cơ sở nơi tiến hành nghiên cứu.

Tác giả

Phạm Anh Tuấn

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin chân thành gửi lời cảm ơn sâu sắc tới: Ban giám hiệu, bộ phận đào tạo sau đại học, bộ môn Ngoại trường Đại học Y Dược Thái Nguyên. Đảng uỷ, Ban giám đốc, khoa Chấn thương chỉnh hình I chi trên và y học thể thao, phòng kế hoạch tổng hợp bệnh viện hữu nghị Việt Đức. Đảng uỷ, Ban Giám đốc, Khoa Chấn thương chỉnh hình Bệnh viện Trung ương Thái Nguyên đã tạo điều kiện cho tôi được học tập và nghiên cứu.

Tôi xin bày tỏ lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc tới: PGS.TS Nguyễn Mạnh Khánh -Trưởng phòng tổ chức cán bộ, trưởng khoa chấn thương chỉnh hình I chi trên và y học thể thao bệnh viện Hữu nghị Việt Đức, BSCKII Nguyễn Văn Sửu trưởng bộ môn Ngoại trường Đại học Y Dược Thái Nguyên là những người thầy trực tiếp hướng dẫn tôi thực hiện luận văn, từ việc chọn đề tài, thực hiện đề tài, đồng thời các thầy cũng là người hết sức nghiêm túc góp ý kiến phê bình về phương pháp nghiên cứu khoa học, tận tình giúp đỡ, chỉ bảo, hướng dẫn và luôn động viên tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn các Phó Giáo sư, Tiến sỹ trong hội đồng chấm luận văn đã cho tôi nhiều ý kiến quý báu cho luận văn của tôi được hoàn chỉnh.

Cuối cùng tôi xin bày tỏ lòng biết ơn vô hạn đến bố mẹ, những người thân trong gia đình, các bạn bè, đồng nghiệp đã luôn động viên, tạo mọi điều kiện giúp đỡ tôi công tác trong suốt quá trình học tập và hoàn thành luận văn này.

Tác giả

Phạm Anh Tuấn

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

XCT	: Xương cánh tay
DTXCT	: Dầu trên xương cánh tay
TNGT	: Tai nạn giao thông
TNSH	: Tai nạn sinh hoạt
TNLD	: Tai nạn lao động
TNTT	: Tai nạn thương tích
P	: Phải
T	: Trái
ĐM	: Động mạch
TK	: Thần kinh
BN	: Bệnh nhân
KHX	: Kết hợp xương
XQ	: Xquang

MỤC LỤC

ĐẶT VẤN ĐỀ.....	1
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU	3
1.1. Sơ lược giải phẫu.....	3
1.2. Nguyên nhân, cơ chế chấn thương.....	8
1.3. Hình thái gãy xương.....	9
1.4. Phân loại gãy đầu trên xương cánh tay	10
1.5. Các yếu tố ảnh hưởng tới quá trình liền xương	12
1.6. Điều trị gãy kín đầu trên xương cánh tay.....	14
1.7. Sơ lược về điều trị gãy đầu trên xương cánh tay	20
Chương 2: ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	23
2.1.Đối tượng nghiên cứu.....	23
2.2. Thời gian và địa điểm nghiên cứu.....	23
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	24
2.4. Các chỉ số và biến số trong nghiên cứu	25
2.5. Quy trình phẫu thuật.....	30
2.6. Phương pháp thu thập số liệu.....	33
2.7. Công cụ thu thập số liệu.....	34
2.8. Phương pháp phân tích và xử lý số liệu	34
2.9. Đạo đức nghiên cứu	34
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	35
3.1. Đặc điểm đối tượng nghiên cứu.....	35
3.2. Cận lâm sàng	37
3.3. Kết quả điều trị	38
3.4. Một số yếu tố ảnh hưởng đến kết quả điều trị:	42
Chương 4: BÀN LUẬN	46

4.1. Đặc điểm nhóm nghiên cứu	46
4.2. Đặc điểm X quang.....	48
4.3. Điều trị gãy đầu trên xương cánh tay.....	50
4.4. Kết quả điều trị.....	60
KẾT LUẬN	66
KHUYẾN NGHỊ	68

DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU

Bảng 3.1. Phân bố bệnh nhân theo giới (n=40).....	35
Bảng 3.2. Phân bố bệnh nhân theo tuổi.....	35
Bảng 3.3. Nguyên nhân chấn thương (n=40)	36
Bảng 3.4. Cơ chế chấn thương (n=40)	36
Bảng 3.5. Vị trí tay gãy (n=40)	36
Bảng 3.6. Phương pháp điều trị trước khi phẫu thuật (n=40).....	37
Bảng 3.7. Thời gian từ khi chấn thương đến khi phẫu thuật (n=40)	37
Bảng 3.8. Đánh giá mức độ di lệch (n=40)	37
Bảng 3.9. Phân loại gãy đầu trên xương cánh tay (n=40)	38
Bảng 3.10. Phục hồi chức năng sau phẫu thuật	38
Bảng 3.11. Diễn biến tại vết mổ (n=40).....	38
Bảng 3.12. Kết quả nắn chỉnh (n=40)	39
Bảng 3.13. Vị trí đặt nẹp (n=40)	39
Bảng 3.14. Kỹ thuật bắt vít (n=40)	39
Bảng 3.15. Tình trạng liền sẹo (n =33)	40
Bảng 3.16. Tình trạng liền xương tại ổ gãy (n=33)	40
Bảng 3.17. Mức độ đau khớp vai (n=33).....	40
Bảng 3.18. Đánh giá chức năng chi gãy (n=33)	41
Bảng 3.19. Biên độ vận động khớp vai (n=33).....	41
Bảng 3.20. Phục hồi hình thể giải phẫu trên phim XQ (n=33).....	41
Bảng 3.21. Đánh giá kết quả chung (n=33)	42
Bảng 3.22. Ảnh hưởng của nhóm tuổi tới biên độ vận động khớp vai (n=33).....	42
Bảng 3.23. Ảnh hưởng của mức độ di lệch tới kết quả chung(n=33).....	43
Bảng 3.24. Ảnh hưởng của phục hồi chức năng tới mức độ đau(n=33)..	44

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 1.1: Giải phẫu đầu trên xương cánh tay	3
Hình 1.2. Khớp vai (nhìn trước).....	5
Hình 1.3. Biên độ vận động khớp vai	6
Hình 1.4. Các cơ vùng vai sau	7
Hình 1.5. Phân loại gãy đầu trên xương cánh tay theo Neer C.S	12
Hình 1.6: Băng Velpeau	15
Hình 1.7: Thay khớp vai bán phần.....	19
Hình 2.1: Hình minh họa góc nắn chỉnh (góc a).....	26
Hình 2.2. Nẹp đầu trên xương cánh tay hãng Intercus	31
Hình 2.3. Nẹp đầu trên xương cánh tay hãng Kanghui - Medtronic.	31
Hình 2.4. Hình minh họa đường mổ Oliver và đường Oliver chụp trong mổ.....	32

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1. Ảnh hưởng của nhóm tuổi tới kết quả chung (n=33)	43
Biểu đồ 3.2. Ảnh hưởng của vị trí đặt nẹp tới kết quả chung (n=33)	44
Biểu đồ 3.3. Ảnh hưởng của phục hồi chức năng đến kết quả chung (n=33).	45